

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121205189
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121205189.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny V., dieťa matky: L. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX V. - Ľ.E., zastúpenej JUDr. Martinou Řeřichovou PhD. advokátka s.r.o. so sídlom Námestie slobody 13/25, Humenné a otca: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, V., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletého sa návrhom doručeným súdu dňa 19.7.2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého Y. Z., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca žiadala určiť výživné vo výške 50 eur mesačne.

2. V návrhu uviedla, že Krajský súd v T., rozsudkom sp.zn. 21CoP/120/2020 zo dňa 15.6.2021, právoplatným dňa 8.7.2021 okrem iného potvrdil rozsudok Okresného súdu Q. sp.zn. 8P/6/2018 zo dňa 16.6.2020, ktorým zveril maloletého otcovi Y. F. do osobnej starostlivosti. Dňa 15.7.2021 tak bola matka povinná pripraviť a odovzdať maloletého otcovi do jeho osobnej starostlivosti. Uviedla, že od vydania rozhodnutia Okresného súdu Q. sa na strane maloletého ale aj na strane otca zmenili okolnosti, nakoľko je otec podozrivý zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania maloletého syna navrhovateľky L. Z., Y. Z. a svojej dcéry W. W.. Vyšetrovanie je vedené na OR PZ T., odbor kriminálnej polície pod ČVS: I.-XXX/X-U.-T.-XXXX a nie je ukončené. Uznesením Okresného súdu V.K. K. sp.zn. 35C/1/2020 zo dňa 15.1.2020 bol otcovi maloletého určený zákaz priblížiť sa k matke maloletého a jej synovi L. na vzdialenosť menšiu než 20 metrov. Dňa 15.7.2021 mala matka podľa rozhodnutia Krajského súdu v T. o 19.00 hod. odovzdať maloletého Y. otcovi. Na miesto privolala hliadku polície z dôvodu zabezpečenia ochrany pred človekom, ktorý ich roky fyzicky a psychicky týral a ktorý má súdom určený zákaz priblíženia sa k nej. Maloletý vedel, že musí ísť k otcovi, no dobrovoľne ísť nechcel, a to ani s policajtmí ani s druhom matky T. M., s ktorým žijú v spoločnej domácnosti. Maloletý plakal a prosil matku, aby šli domov. Videozáznam z priebehu udalosti predložila matka ako prílohu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Maloletý Y. je vyšetrovaný pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania a bol vedený v ambulancii klinickej psychologičky T.. Y. Q., ktorá konštatovala, že dieťa vykazuje zjavné indikátory možného sexuálneho zneužívania. V rámci odvolacieho konania na Krajskom súde v T. s maloletým pracovala aj psychologička T. X. C., Z.. Zo správy zo dňa 9.6.2021 vyplynulo, že matka je schopná poskytnúť maloletému vhodné prostredie vzhľadom na jeho nepredvídateľné emočné prežívanie, ktoré súvisí s klinickým obrazom traumatizovaného dieťaťa. Psychologička odporúčala, aby dieťa bolo vyšetrené znalcom z odboru sexuológie. Matka ďalej poukázala na to, že nenájdenie diagnózy sexuálnej deviácie nie je dôkazom toho, že daný jedinec sa nedopustil nelegálnych sexuálnych aktivít, a nie je ani zárukou toho, že mu možno bez rizík umožniť kontakt s deťmi bez dozoru. Maloletý Y. otca dlhodobo odmieta, zo súdom určených stretnutí utekal, plakal, nechcel byť v blízkosti otca. Od otca nechce prijať ani darčeky a hračky. Voči otcovi má maloletý odpor, pretože si pamätá to zlé, čo mu otec

robit. V prítomnosti otca nebol maloletý sám od marca 2019, nebol ani v jeho byte, kde momentálne otec býva, a tak mu je prostredie u otca úplne cudzie. V lekárskej správa zo dňa 19.7.2021 detská psychiatricka Y.. M. C. konštatovala, že je nevyhnutné rešpektovať dieťa, aby nebolo odňaté matke, nakoľko v tomto veku dochádza na strane dieťaťa k tvorbe spomienok na celý život. Maloletý počas vyšetrenia uvádza, že nechce ísť k otcovi, chce byť s matkou. Stanovená diagnóza je iná reakcia na ťažký stres. Matka sa obáva, že maloletému hrozí ďalšie zneužívanie, emočné týranie a manipulovanie zo strany otca, ktorý ich dlhodobo týral a prenasledoval.

3. K návrhu matka pripojila úradný záznam zo dňa 16.7.2021 spísaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny V. o neúspešnom odovzdaní maloletého otcovi, lekárska správa z pedopsychiatrickej ambulancie Y.. M. C. zo dňa 19.7.2021, lekárska správa z ambulancie pre deti a dorast Y.. X. Š. zo dňa 15.7.2021, vyjadrenie klinickej psychologičky T.. X. C., Z.. zo dňa 9.6.2021, uznesenie Okresného súdu V. K. sp.z. 35C/1/2020 zo dňa 15.1.2020, ktorým bolo otcovi uložené nepribližovať sa k matke a k jej maloletému synovi L. Z., uznesenie Okresnej prokuratúry T. zo dňa 16.9.2020, lekárske správy z psychologičkej ambulancie T.. Y. Q. zo dňa 30.5.2019, 29.1.2020, 27.5.2020, 16.6.2020, 21.9.2020, 4.1.2021 a videozáznam z odovzdania maloletého otcovi.

4. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na Okresnom súde V. K.. Tunajší súd vyslovil miestnu nepríslušnosť a vec postúpil Okresnému súdu Q.. Ten vyslovil nesúhlas s postúpením veci a spis predložil Krajskému súdu v T.. Krajský súd v T. uznesením sp.zn. 22NcC/5/2021 zo dňa 26.8.2021 vyslovil, že nesúhlas Okresného súdu Q. s postúpením veci je dôvodný a na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný Okresný súd V. K..

5. Podaním zo dňa 19.8.2021 sa k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadril otec maloletého. Uviedol, že matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia 1 mesiac po vydaní rozsudku Krajského súdu v T. sp.zn. 21CoP/120/2020 zo dňa 15.6.2021, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Q. sp.zn. 8P/6/2018 zo dňa 16.6.2020, na základe ktorého bol maloletý zverený otcovi do osobnej starostlivosti. Súd pred prijatím uvedeného rozsudku opätovne od začatia odvolacieho konania vykonával dokazovanie, pričom bol vypočutý aj maloletý a prijal záver, že je namieste potvrdiť rozsudok Okresného súdu Q. vo veci zmeny zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca. Nemôže preto súhlasiť s tvrdeniami matky, že okolnosti na strane maloletého a otca sa od začatia odvolacieho konania zmenili. K tvrdeniam o prebiehajúcom trestnom konaní o sexuálnom zneužívaní maloletého Y., L. Z. a W. W. vedenom na OR PZ T. uviedol, že vo veci bol Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o. vypracovaný znalecký posudok č. 4/2021 zo záverov ktorého vyplýva nasledovné: Obe maloleté deti pri popise udalostí, ktoré mali zažiť používajú slovník dospelých, sú vtiahnuté do konfliktu matky s otcom. Ich výpovede o sexuálnom zneužívaní nemajú logickú výstavbu, výpoveď nie je autentická, fabuláciou je rozvíjaná až do takých bizarností, ktoré nie sú zlučiteľné s realitou. Reprodukcia udalostí postráda emočný akcent a pôsobí mechanicky, nepoukazuje na to, že by maloleté deti tak vážnu traumu prežili... Rolu tu zohráva ich lojalita s matkou, ktorá rieši rivalizačný rodičovský konflikt s otcom maloletého Y. cestou angažovania detí do tohto procesu. Na vývin mal. detí má vplyv nestabilné výchovné prostredie, osobnosť rodičov (najmä matky)... Obe deti však vzhľadom k svojim problémom budú potrebovať dlhodobejšiu psychiatrickú intervenciu pre emočné problémy, sociálne správanie, u maloletého Y. je potrebné riešiť jeho agresivitu. Na základe uvedeného má otec za to, že je absolútne v rozpore so záujmom maloletého, aby zotrval v starostlivosti matky, nakoľko matka zamedzuje zdravému vývoju a vývinu maloletého a vedome mu ubližuje. Poukázal na to, že matka ako jediná už dlhšie vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého bez možnosti výchovného vplyvu otca, maloletý sa tak dlhodobo nachádza v nestabilnom výchovnom prostredí, správa sa agresívne. Ďalej uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého mu bola uložená povinnosť sa nepribližovať k matke maloletého a maloletému L. Z. rešpektuje, no matka úmyselne navštevuje miesta, o ktorých má vedomosť, že sa v nich pohybuje otec tak, aby došlo z jeho strany k porušeniu zákazu priblíženia sa. Matka tak nemá obavu o svoj život a zdravie ako tvrdí a toto neodkladné opatrenie využíva na to, aby nemusela maloletého Y. odovzdať do starostlivosti otca. Nakoľko matka odmietla odovzdať maloletého otcovi, otec podal návrh na výkon rozhodnutia, ktorý sa vedie na Okresnom súde V. K. pod sp.zn. 19Em/1/2021. Na margo prebiehajúcich trestných konaní uviedol, že vo veci trestného činu sexuálneho zneužívania ide o konanie, ktoré bolo iniciované na opakované podnety matky, pričom doposiaľ všetky tvrdenia matky boli vyvrátené a bolo preukázané, že tvrdenia maloletých nie sú pravdivé a ide o naučené vyjadrovanie. Na základe uvedeného navrhol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. K vyjadreniu otec priložil návrh na zrušenie neodkladného opatrenia zo dňa

5.8.2021, znalecký posudok v trestnom konaní č. 4/2021, návrh na výkon rozhodnutia zo dňa 16.7.2021, rozsudok Okresného súdu Q. sp.zn. 8P/6/2018 zo dňa 16.6.2020 a rozsudok Krajského súdu v T. sp.zn. 21CoP/120/2020 zo dňa 15.6.2021.

6. Vykonanou lustráciou súd zistil, že otec podal na tunajšom súde návrh na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného v konaní vedenom pod sp.zn. 35C/1/2020, ktorým mu bol uložený zákaz priblížiť sa k L. Z. a maloletému L. Z. na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov. Predmetné konanie sa vedie pod sp.zn. 23C/23/2021.

7. Krajský súd v T. v rozsudku sp.zn. 21CoP/120/2020 zo dňa 15.6.2021 v rámci rekapitulácie skutočného stavu konštatuje, že zo znaleckého posudku Psychiatrickej a sexuologickej expertíznej organizácie, s.r.o., odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia, č. 83/2019 vypracovaného pre účely trestnej veci vedenej pod č. I.-U.-Q.-XXXX, z ktorého záverov vyplýva, že po vykonaní sexodiagnostického vyšetrenia svedok Y. F. netrpí sexuálnou deviáciou, je heterosexuálne orientovaný s preferenciou súhlasných aktivít s psychicky a telesne dospelými ženami. Vykonané vyšetrenie súhrne svedčí pre sexuálny nezáujem, resp. až odpor k sexuálnym praktikám s osobami mužského pohlavia detského veku. Znalecký posudok bol vypracovaný znalcom R. Y. R. G., Y. dňa 19.8.2019. Zároveň zo znaleckého posudku vypracovaného pre účely trestného konania bol vypracovaný aj znalecký posudok Y. Š. L., Z., znalca z odboru zdravotníctva a farmácie na vyšetrenie duševného stavu matky, zo záverov ktorého vyplýva, že z psychiatrického hľadiska jej svedecká výpoveď nie je spoľahlivá, nakoľko súvisí s jej prejavmi vzťahovačnosti.

8. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka poukazuje na to, že v odôvodnení uznesenia, ktorým súd zveril maloletého do starostlivosti otca berie do úvahy posudky a odvoláva sa hlavne na ich závery, pričom je neprípustné použiť znalecký posudok vypracovaný v trestnom konaní. Ak je súdu v konaní predložený posudok, ktorý síce vypracovala osoba zapísaná v zozname znalcov, avšak jeho vypracovanie nenariadil súd, skutočne nejde o znalecký posudok v zmysle § 207 CSP. Nemožno hodnotiť tento znalecký posudok ako znalcom vypracovaný znalecký posudok a nemožno prihliadať na jeho závery pri posúdení predmetnej veci.

9. Podaním zo dňa 10.9.2021 matka maloletého predložila lekársku správu Y. N. V. zo dňa 2.9.2021 z ambulantnej pohotovostnej služby o vyšetrení maloletého Y. s diagnózou gastritis s uvedením, že možno uvažovať o psychosomatickom pôvode obťažácií. Pohotovostný lekár u dieťaťa odporúča gastroenterologické a psychologické vyšetrenie. Správy zo psychologického vyšetrenia zo dňa 2.9.2021 a zo dňa 6.9.2021 potvrdzujú závažnosť zdravotného stavu maloletého. T. U. M. T. konštatuje vážny stav dieťaťa, posttraumatický a odporúča psychiatrické vyšetrenie s možnou hospitalizáciou. V závere správy uvádza psychosomatizujúce prejavy správania dieťaťa. Y. X. Š., detská lekárka maloletého na vyšetrení dňa 6.9.2021 poukazuje na vyšetrenie dieťaťa pre bolesti bruška už v období mesiacov január a február 2021 s tým, že somatické ťažkosti imponujú vzhľadom aj na rodinnú a osobnú anamnézu jednoznačne na psychogénny pôvod. Vzhľadom na uvedené matka navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, pretože každá zmena týkajúca sa maloletého dieťaťa má za následok nepriaznivý dopad na jeho zdravý telesný a duševný vývin.

10. Z lekárskej správy klinickej psychologičky T. U. M., T., zo dňa 2.9.2021, ktorú matka priložila k podanému vyjadreniu vyplýva, že maloletý bol v čase vyšetrenia plačlivý, rozrušený a do ambulancie musela byť privolaná matka, nakoľko dieťa odmietalo komunikovať. V prítomnosti matky sa dieťa pozvracalo. Maloletý bol výrazne rozrušený, matke bola ponúknutá možná hospitalizácia dieťaťa, ktorú odmietla. Záver z vyšetrenia je, že dieťa je dekompenzované, nie je možné ho psychologicky vyšetriť. Stav dieťaťa je vážny, posttraumatický. Matke bolo doporučené psychiatrické vyšetrenie s možnou hospitalizáciou. Maloletý bol dňa 6.9.2021 opätovne vyšetrený u klinickej psychologičky T. U. M., T.. Maloletý je rovnako vzrušivý, nepokojný, má problém sa ovládať, pobehuje po ambulancii, dožaduje sa odchodu, má strach napriek poskytnutej intervencii. Dieťa dekompenzované, nie je možné ho psychologicky vyšetriť. Stav dieťaťa je vážny, posttraumatický, v popredí psychosomatiky na báze gastrointestinálnej dekompenzácie, mierne zlepšenie ako dňa 2.9.2021.

11. Podaním zo dňa 16.9.2021 matka maloletého predložila lekársku správu klinickej psychologičky T. U. M., T., z ktorej vyplýva, že dieťa je opakovane vyšetrené pre destabilizáciu, otec v nedeľu poslal domov policajnú hliadku. Maloletý sa ukryl, že nechce ísť a ani nepôjde k otcovi. Dieťa počas vyšetrenia

verbalizuje, že aj teraz ho bolí bruško a že už to nechce zažiť, chce byť u mamky, kde je mu dobre. V prítomnosti matky sa cíti bezpečne, otca nevidel od roku 2019, v súčasnosti s ním nemá kontakt priamo. Naposledy sa videli v organizácii Úsmev ako dar, kde dieťa opakovane otca odmietalo napriek asistencii psychológov odborného tímu. Psychologička odporučila citlivý a individuálny prístup k maloletému a domácu starostlivosť v obvyklom mieste výskytu dieťaťa, teda v domácnosti matky, tam kde je mu pobyt prirodzený, a je tam aj jeho obvyklé miesto pobytu.

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

17. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

18. Podľa § 328 ods. 1 CSP, Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

19. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

20. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

22. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

23. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

24. Podľa ust. § 28 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

25. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Práve táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne

na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia.

26. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby zo strany matky bola osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej a dočasnej úpravy. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrení matky, vyjadrenia otca a priložených listín nielen v konaní vedenom na tunajšom súde dospel k záveru, že matka nepreukázala naliehavú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie o zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti. Z obsahu spisu zjavne vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi maloletého sú vysoko problematické a dôsledné skúmanie týchto vzťahov a ich dopad na zdravotný stav maloletého si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Skutočnosti uvádzané matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú nepochybne relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre okamžitý zásah súd formou nariadenia neodkladného opatrenia. Súd dospel k presvedčeniu, že v tomto prípade nie je daný zákonný dôvod nariaďovať neodkladné opatrenie, pretože nebola preukázaná naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodňujúcej okamžitý zásah súdu vo forme neodkladného opatrenia vo vzťahu k zvereniu maloletého dieťaťa do starostlivosti matky, nakoľko maloletý (aj keď v rozpore s právoplatným rozhodnutím súdu) sa v súčasnosti nachádza vo faktickej starostlivosti matky. Bez toho, aby náležite boli prešetrené a zistené pomery v rodine, čo však v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je možné, súd nemohol takémuto návrhu matky vyhovieť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.